

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Dumineca, F6ia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátoria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 4.

Brasiovu 26/14 Ianuariu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Multu On. Dle Redactoru!

Infiorátorele típete de f6me si frigu ale victimeloru justitiei baronului Apor din Tofaleu au strabatutu si in mic'a si miser'a nóstra comuna curatu romanésca Springu.

Deci spre a adjuta pre nefericitii nostri confrati de sange, s'au adunatu prin contribuii dela sateni 7 fl. 40 cr. Dela Antoniu Moga 50 cr. Dela Nicolau Marcu 1 fl. Dela curtea fundatiunei Sterca-Siulutiana 2 fl. Subscrisulu 3 fl. 10 cr. Sum'a 14 fl. v. a.

Springu 14 Ian. 1870 st. n.

Vasiliu Albinu m/p.,
provisoriu in Springu.

Brasiovu 25 Ianuariu. Evenimentulu celu mai capitalu din interiorulu monarchiei este fara indoie la provisoriuulu ministeriale din Vien'a, urmatu dupa crisea ministeriale si dupa demisionarea minoritatii ministeriului, t6ta lumea se ocupa de acésta confusiune. — Min. Plener insarcinatu de Mai. cu compunerea minist. afla dificultati in situatiunea, in care se afla aruncata majoritatea min., prin cuventulu de tron, care consiliaza impacuirea natiuniloru si prin memorandumulu seu, care nu va concesione. Acestu provisoriu póte se nasca si mai mari dificultati pana ce se va completá min., pe a carui flamura se fia scrisu: a nu face nici o concesione tieriloru si nationalitatiloru si totusi a face cá senatulu se devina intregitu si cu disidentii? — E mare acésta bucatura si cei ce se prov6ca, cá se o inghita, se temu se nu se inece cu ea. Asia se retrage princ. Auersperg de a primí presidiulu. Alte personalitati, cari potu se intre in min. se numescu Hasner, Unger si Kaiserfeld, va se dica totu personalitati centralistico-dualistice. Intr'aceea germanii din t6te partile tramisera telegrame cá manifestatiune pentru constitutiune. Minoritatei ministeriului demisionate, din partea poloniloru, cehiloru etc. ér' se tramitu manifestari de incuviintiare, pentruca au esitu dintr'unu min., care nu putú nasce decatu confusiunea, ce s'a nascutu. — Opositiunea din Boemi'a, anume organulu ei „Politik“ dice, ca in scris6rea catra min. Plener despre demisiunea minoritatii minist. „s'a indreptatu cor6n'a catra totu slavismulu din Austri'a cu o scris6ria de refusarea slavismulu si s'a aplaciatu resbelulu de rasa. Cine va invinge, va fi in fine cu dreptulu“. Asta vorba presupune, ca rezultatulu crisei min. a implutu de ingrigire si de spaima pe diurnalulu „Politik“, altfeliu n'ar' fi scapatu din péna cuventulu de resbelu de rasa, fiinduca pop6rele suntu mai mature, decatu se se presupuna de ele, ca voru a se resbelá.

In desbaterea adresei in cas'a dep. sen. imp. polonulu Peter Gross la inceputu descrie starea lucrulu din urmat6riele puncte de vedere, dicundu: Inca nici odata nu s'a mai pomenitu, cá unu cuventu de tron venit din invoirea intregulu min. se se desaprobeze de catra majoritatea aceluasi min. Fiacare -si póte pune intrebarea: póte senatulu, care are obligamintea a representá t6te pop6rele si a fi dreptu necesitatiloru lor, póte elu se primésca orbesce programulu propusu de min.? Candu l'ar

primí, ar' face unu experimentu neprecalculabile, pentruca program'a nu cuprinde nici o deslegare! O constitutiune nu póte purta timbrulu deplinitatei. Trebuie se fia posibila imbunatatirea ei, si acuma e si necesaria. „Noi polonii amu venitu pe cale legale cu dorintiele nóstre inaintea senatulu, inse in tractarea dorintieloru nóstre din anulu trecut, in dechiararea memorandumulu majoritatii si in pasagele adresei despre impacuire nu putemu vedé alta, decatu o ironia. Ceea ce intielege majoritatea in adresa sub cuventulu unitate, aceea e numai pura centralisatiune. Din partea stanga in senatu se dice, ca unitatea pretinde sacrificarea nationalitatiloru. La acésta nici odata nu -mi voi dá invoirea. Candu e vorb'a de centralisare, constitutiunea inainte Dv. nu e dogma, ea se póte modificá prin reforma de alegere; inse facia cu nationalitatile si cu modificarile in partea nóstra pentru autonomia, atunci constitutiunea e dogma. O procedere cá acésta va prov6ca intre majoritatea pop6reloru numai o desaninare si o nemultumire. Asta o vedeti si totusi provocati pe regimu, cá se procedá cu energia; inse starea martiale si-a finitu economi'a, nu mai are inriurintia si preste acésta ridica si vietí'a constitutionale din radecina. Polonulu pretinde, cá idea impacatiunei, care se afla in cuventulu de tron, se se oglindeze si in adresa. De aici se vede, catu de rea impresiune a facutu in poloni reintiepenitur'a cea inescorabile a sistemei de acum. — Dar' tirolesii?

Pater Greuter, dep. din Tirolu, in provocarea lui Skene, care dise la desbaterea adresei, ca fara de nici o privintia se se ecescuteze constitutiunea, vede unu manifestu de resbelu alu nemtiloru in contra celorulalte nationalitati. Acésta e si idea memorandumulu. Dupa parerea lui ministrii voiescu se fia séu domni séu ingropatorii Austriei. — Una espresiune, cu care se imputá majoritatii min. crim'a de laesa Maiestate facú de se chiamá la ordine; elu inse dechiará, ca legile logice lu silescu se deduca, ca memorandumulu ar' face pe imperatulu unu vasalu alu Rusiei (p6te absolutismu cu sprijinulu ei) (miscare sgomot6sa). In fine dice: „Lasati-ne pe noi se fimu si de aici inainte tirolesi, cum amu fostu de 500 ani, atunci si noi vomu fi austriaci, ér' déca ne siliti se fimu austriaci, atunci Dv6stra nu veti avé nici austriaci nici tirolesi. —

Svetec representá pe slovenii. Elu apará pe slavii austriaci in contra imputariloru de panslavismu. Germanii dicu, ca trebuie se fia ciocanu, altfeliu ar' remané nocovala (ileu); dar' ore nu se mai afla si alta relatiune? Slavii vréu numai e-gala indreptare si nu a predomni, pentruca vedu, ca fara germani e imposibila constitutiunea, cá si fara slavi. Pretinde pasage in adresa pentru impacarea dorintieloru tuturor.

Dr. Kaiserfeld dice, ca federalismulu ar' resturná din tietieni atatu pe nemti, catu si pe unguri. Actiunea ministeriale cu programele de invoire le a facutu multu reu. Publicarea memorandumulu le a stricatu si mai multu. Elu critica aspru pe majoritatea min., ca de ce a aratatu slabitiune in privintí'a midiul6celoru, ce stau regimulu la dispoziitiune. Déca Austri'a nu e se remana o voce g6la, atunci contrarii se intre pe calea constitutiunei, ca numai aici e locul de invoie la, inse elu nu speréza nici unu bine de aici. Déca impatien-

ti'a desbracata de incredere si barbati de acum dela carma voru cadé, atunci s'a finitu si ultimulu actu alu dramei austriace (aplausu lungu si scomotosu!) — Cechii vinira in desperare. —

Éca in cele de susu o ic6na a confusiunei, care s'a creatu preste confusiunea profusa prin crisea min. din Vien'a. —

Acum se scrie, ca pentru poloni voru se faca nemtii o sectiune in min. de interne, adica pentru cauzele galitiene specifice, pentru care sc6pu s'a si chiamatu Dr. Ziemiakowski la Vien'a. — Poporulu lucratoriu inca -si redicá vocea la acésta stare de lucruri.

Elu se aduná vr'o 2000 insi la Zobel, si condamnara ambele memorande ministeriale, fiinduca dovedira, ca computorii lor nu vréu se d6 pop6rulu acele libertati, care potu impacá nationalitatile, ci pretindu se se d6 dreptu de alegere generalu si directu, pres'a libera de cautiune si timbru si dreptu liberu de reuniune, tienendu, ca numai democrati'a sociale póte impaciuí natiunile. Éca unu chaosu de pretensiuni opuse, cari cu estremele nemtiloru centralisti nu se potu intelni t6te nici odata. Furtunosu mai e orizontulu. —

Procederea cu impacarea in Dalmati'a o numescu diurnalele vienesse o comedia. Amnesti'a generale data bochesiloru si concederea de a purtá si armele au inmormentatu autoritatea Austriei; ma unele diurnale scriu, ca s'a datu insurgentiloru si asigurare, cumca legea de armarea tieriei se n'aiba val6re la densii, una lege, care in totu imperiulu e ecescutata, se n'aiba val6re, dicu dualistii, dinaintea unoru barbari, o mana de ómeni? Unde e auctoritatea regimeloru si a legislatiunei, candu o mana de insurgenti le jóca fest'a spre atata rusine? Unu despartimentu micu de insurgenti la Kneslac s'a invoitu cu imperatescii, cá presentanduse se depuna armele la piti6re, inse indata dupa aceea primira voia grati6sa, cá éra se le ridice. Déca nu li s'ar fi datu voia se le ridice, ei totu le ar' fi luat. Astfeliu de pacificare, se remana cu armele in mana, se póte respectu regestii dinaintea insurgentiloru; soldatii se tiena anteposturi facia cu ei, se nu cutedi6 a intrá in teritoriulu paciuitu fara de escorta de insurgenti; ostasii austriaci se nu aiba voia a pasi preste anteposturi, ér' Crivoscianii se tréca dupa bun'a vointia inc6ce si incolu, cei cari taiau urechile si nasulu oficiariloru imperatesci se se tiena astadi cu nasulu pe susu si se amble sumeti inarmati din talpi pana in piti6re, falinduse cu armele luate dela soldatii austriaci, asta nu o potu mistu egemonistii. Mai adaugu, ca acum si Rusi'a a luat in aparare pe bochesi, provocandu pe P6rta, cá se-si retraga trupele gramadite la confinale muntenegrene. — Se mai afla inse bande, care, abia se va incepe primavér'a, si potu se reinn6sca unu resbelu catu de inversunatu, fiinduca ei se afla intocma inarmati cá candu n'ar fi pacificatu s. a. Inca se póte, cá noulu min. se se reincerce a infrange cerbici'a morlaciloru, déca va ascultá de vocea celoru, ce vréu a domni fara putere, fara o-piniune publica. —

In partea dinc6ce de Lait'a cu nemicu nu stau mai bine domni situatiunei. Chiaru diurnalulu „Ellen6r“ si „Hon“ se plangu si se caiescu, ca e de desperatu cu starea maghiariloru in Ardélu, fiinduca romanii se desv6lta mai rapede, decatu maghiarii, cari fiindu pucini nu -si voru poté sustiené superioritatea si se va redicá la putere unu altu elementu contrariu in tendintie cu elementulu maghiaru. Vietiei publice din Ardélu trebuie si i se d6 o alta directiune, cá olahismulu, care amenintia cu supremati'a, se nu caute punctulu de gravitare in afara de teritoriulu cor6nei maghiare. Cu t6ta ocasiunea calumnia! Apoi aduce d6ne midiul6ce pentru vindecarea reulu si pentru castigarea oposi-

tiunei nationale, care creste pe di ce merge si a-
cestea ar' fi revisiunea legii electorale din 48 si
organizarea municipalor, despre care apromite a
vorbi. Mai multu frate „Hon“: dreptu nationale
politico si autonomia celu pucinu, cá la croati, care
nu jignesce integritatea corónei intru nemica, si a-
tunci romanulu ve va intrece cu patriotismulu? —

Nemultumirile din graniti'a militaria, cari au
devenitu serióse, nemultumirea opositiunilor natio-
nali, care incepu a face cauza comuna pentru sal-
varea drepturilor de nationalitate, ma si aici ne-
crederea democratismulu maghiaru in partit'a ce-
loru dela putere ér' maghiara, cari au pusu mana
pe tóte beneficele statului, striga totu mereu prin
diurnale cu tonu de malcontenti, precum si in a-
dunările de poporu ce se facura ici cólea. Se mai
reincépa vreunu resbelu in afara, óre pentru atunci
n'ar fi mai buna o multumire generale midiulocita
prin implinirea dorintelor timpuria? —

Braslovu 10/22 Ian. 1870.

Domnule Redactoru!

Permiteti-mi a me întórce la alegerile comu-
nali seversite aici de curendu si a dá in stimabi-
lulu Dv. diurnalu o mica deslusire in caus'a mea
propria.

Acésta deslusire me simtu datoriu a o face
on. publicu romanu, pentru cá se nu -mi impute
cumva indiferentismu facia cu drepturile nóstre ce-
tationesci cu atatu mai pucinu nisuinti'a, de a in-
curca cursulu alegerilor, de óre ce si eu suntu
unulu din cei 3 membri romani alesi in comunitate
pentru care trebuie se se faca alegere nóua.

Espunu dara pasii, ce i amu facutu pentru
asigurarea dreptulu meu de alegatoriu si alegibilu,
din care se va vedé, ca nu sum eu de vina, déca
la alegeri s'a intemplatu óre-care confusiune.

Candu functioná inca comisiunea pentru recla-
matiuni, sciindu de siguru, ca nu sum petrecutu in
list'a alegatorilor, m'amu infaciositu si eu inaintea
aceleia, cá se-mi reclamu dreptulu meu activu si
pasivu. Aici fiindu si dintre romani unu onorabilu
domnu, denumitu cá se insemnediè pe reclamantii,
fui rugatu se dau si eu unu micu adiutoriu in a-
césta afacere, de órace reclamanti erau fórté multi.

Dupa ce se fini acésta lucrare, remanendu noi
singuri cu dlu senatoru Alesius care, cum mi se
pare, erá presedintele comisiunii de reclamatiuni, ei
dechiaraiu acestuia, ca si eu voiu se reclamu. D.
senatoru cautandu in liniste -mi aratá numele meu
petrecutu in protocolulu alegatorilor si -mi de-
chiara, ca prin urmare nu amu de lipsa a face nici
o reclamatiune, cu tóte, ca nu me afiu in lista es-
pusa. Deci satisfacutu prin acésta declaratiune
me departaiu, convinsu ca -mi amu asigurat drep-
tulu meu.

Baseatu pe aceste luaiu parte cá membru alu
comitetulu romanescu insarcinatu cu pregatirile pen-
tru alegeri, la tóte lucrarile acestuia si primiu a fi
candidatu intre membrii comunitatei din partea ro-
manilor. Sosindu diu'a alegerilor asteptaiu se
capatu si eu certificatul de alegatoriu: dara ne-
primindulu me duseiu chiaru in diu'a de alegere la
dlu jude primariu, dela care cerui deslusire Acesta
cautandu in liste -mi spuse, ca suntu petrecutu in
list'a rezervistiloru, si cá atare n'amu dreptulu de
alegatoriu.

Intr'aceea vine si d. senatoru Alesius acolo,
pe care lu facui atentu, ca singuru este caus'a, ca
mi amu perdutu dreptulu. Dlui inse nu -mi re-
spunse, decatu cu o schimbare a feciei si cu unu
dubiosu „Eu?“, ca-ci furamu intrerupti de judele,
care fiindu intr'aceea interpelatu, de alti brasioveni
patiti cá mine, dechiara, ca n'are timpu de discu-
siuni. Me departaiu dara mahnit, ca prin apuca-
tur'a fina a dlui senatoru Alesius -mi amu perdutu
dreptulu de alegatoriu.

Scrutiniulu se fini si eu de si fui alesu cu
majoritate de membru alu comunitatei, fui stersu
din lista cá neindreptatitu. Din caus'a mea dara
si a altoru trei membri alesi, din eróre are se se
faca pentru patru posturi alegere nóua.

Déca dupa lege acela, care posede realitate
nemiscatória de 320 fl. v. a. are dreptu de alega-

toriu, intrebu, ca cu ce dreptu potu fi eu eschisu,
care posedu casa cu gradina, si locu de fenatie in
pretiu aprópe de 2000 fl. v. a. si care in vér'a
1866 amu fostu in stare, a cautioná cá negociatoriu
sum'a de 400 galbeni, cea ce s'a trecutu prin ma-
nele atatu ale comisiunei orfanale catu si ale incl.
magistratu*).

Cá respunsu mi se póte dá: „De ce n'ai re-
clamatu de timpuriu?“ — Eu ei respundu: „Pen-
tru ca dlu senatoru Alesius mi a dechiaratu, cum-
ca e de prisosu se reclamu, de óra ce suntu tre-
cutu intre alegatori.“ Póftésca dara a se increde
pe fiitoriu si altulu in asiguratiunea unui domnu,
fia acesta chiaru si dlu senatoru Alesius!

Nicolae B. Maciuca junior.

Clusiu. „Ne higyj a németnek“ se aude
sunandu in tóte siepte speciele de tonuri, din cauza,
ca „S. B.“ diurnalulu inspiratu de organele regi-
mului in locu se pledeze pentru urgenti'a redicarei
universitatii, deodata, cá din seninu, recomandá cá
in loculu universitatii e mai de lipsa se se redice
o scóla mai inalta tehnica.

Generalu maiorulu Graef comandantulu militiei
districtulu au indreptatu catra capii jurisdictiuni-
loru unu cerculariu cu rugare, cá se conlucre la
poporimea din tóte comunele, cá dupa numerulu
portiloru séu dupa juguri de pamentu se contribue
pentru redicarea unei capele de musica pentru mi-
litia, pentruca cu redicarea acésta s'ar ajutá sitea-
trulu nationalu maghiaru din Clusiu, cá se aiba or-
chestru stabilu.

Seracii romani! Ei n'au nici macaru o aca-
demia de drepturi in tóta Austri'a redicata prin
coadiutoriulu maghiariloru — de o miia de ani in-
cóce — si acum ei se contribue in locu de academe-
mia la band'a de musica pentru teatrulu maghiaru
in Clusiu! Óre n'ar fi mai cu cale, cá se ne con-
tribuimu mai antaiu denariulu pentru instituttele ro-
mane de cultura? S'au mai facutu si alte esactiuni
de pe la comuni pentru scopuri straine? —

Beiusiu 14 Ianuaru 1870.

Viéti'a romanésca se manifestéza pre la noi
mai numai prin tenerimea studiósá, adunata din
tóte anghiuirile romanime; nesuintieloru tenerime
inspirate de sentimente nationale, le succede candu
si candu a aduná pre locuitorii romani din orasiu
si din pregiuru cate la o productiune literaria, in
care se manifestéza in publicu legatura de sange
si aspiratiuni, se mai desvólta viéti'a nationala.

Asia cu capetulu anului scolasticu trecutu, te-
nerimea gimnasiale, respective societatea de lectura
a acesteia arangease o productiune literaria impreu-
nata cu petrecere de dantiu, la care se intr'unise
unu publicu romanu numerosu, carele ascultandu
disertatiunile istorice, literarie, precum si schitie din
istori'a literaturei romane preste totu; mórtea lui
Mihailu eroulu; schitie din poesi'a romana: „Unu
dialogu bine nimeritu, intre unu nationalistu si in-
tre unu renegatu“*), precum si mai multe piese
musicale, atatu instrumentale catu si vocale, ascult-
tandu, publiculu acesteia -si manifestá bucuri'a ani-
mei prin aplause entusiastice.

Acum in 25 Decembre, la aniversari'a mórtei
fericitulu Samuilu Vulcanu, fundatoriulu gene-
rosu alu gimnasiulu, societatea de lectura a ten-
neriloru, éra si atrase pre locuitorii romani din Be-
iusiu si din pregiuru la o productiune literaria.

Despre acésta productiune datimi vóia se scriu
mai pre largu cá se védia on. publicu, ca teneri-
mea, speranti'a venitoriulu nostru nationalu, nu
numai nu -si ascunde sentimentele sale nationale,
sentimentele de pietate catra binefacatori natiei,
ci se nesuesce ale impartasí si cu cei din giu-
rulu seu.

Dupa sant'a liturgia de parastasu publiculu se
aduná in sal'a gimnasiulu, carea erá decorata aco-
modatu si pre la 11 óre corulu instrumentalu ece-
cutá unu mersu nationalu, dupa care se sui pre
tribuna d. conducatoriulu alu societatei si salutá pu-
bliculu prin o cuventare nimerita, in carea apo-
strofá unele sgaibe ale vietiei nóstre, si facundu

*) Si censulu din cartea de contributiune totu
n'a fostu deajunsu? — R.

*) Ar' fi bine se se si publice asemeni dia-
lóge chiaru si intre maghiari si romani, intre ne-
mesi si dileri, intre dulai si poporulu maltratatu,
bine compuse, cum se intempla in fapta. — R.

alusiune la lips'a cea mare, ce o ducu romanii in
privinti'a unei intruniri sociale, dise, ca societatea
de lectura si pentru acea a arangeatu acésta pro-
ductiune literaria, cá se mai incaldiesca animele,
cari se paru a suferi de geru mare, mai alesu in-
tru acestu tienutu, unde idea cea salutaria a in-
truniriloru, a societatorulu literarie romane inca n'a
potutu se afe unu locu fructeferu in adenculu ani-
meloru, de unde se indemne, si se i adune pre ro-
mani in vreo societate folositoria, ci ii lasa a fi
cód'a altora in societati straine de unu scopu cu
totulu contrariu intereselor de viéti'a ale romanis-
mului, ii lasa se bea veninulu peritiunei pre
scumpii sei bani*).

Mai incolo indémna tenerimea se propage idea
intruniriloru nationale, se spuna fratiloru sei, cumca
e frumosu, e folositoriu a invetiá limbi straine pen-
tru interesulu celu mare, celu avemu de a comu-
nicá cu tóta omenimea, dara este uritu si rusinosu
a se inchiná la limbe straine; e bine si salutariu
a si scrie si vorbi in diferite limbi, dara e lucrulu
celu mai ticalosu a nu -si pretiu si a nu -si vorbi
limb'a sa materna; este dorerosu a fi cineva ado-
ratoriu numai de limbi straine si nepasatoriu de
limb'a sa nationala. In urma apostrofandu pre-
tiulu limbei dise: „cumca stramosiloru nostri li s'a
fostu profetitu, cumca voru fi parasiti de fortun'a
cea buna, candu si voru uitá de limb'a parintésca
(Cipariu. Principiale de limba).“

Dupa acésta se ivi unu teneru: „Mihailu Ve-
liciu, carele dise despre viéti'a memoritoriulu epi-
scopu Samuilu Vulcanu, descriendu sórtea natiei
din timpurile de mai nainte si in asemanare cu a-
celea, marimea spiritulu si a animei lui Vulcanu;
acésta disertatiune fu ascultata cu placere, si mai
cu destingere facura impresiuni placute cuventelo
celea din urma, prin cari eschiamá catra umbr'a lui
S. Vulcanu dicundu: „Oh! geniu memoritoriu,
consultate cu ceialalti genii ai romanismulu, si stri-
gati cu versulu Archangelulu catra posteritate, cá
se pasiesca in urm'a vóstra siatunci, atunci! o ginte
mai alésa nu va mai fi pre pamentu inaintea
nóstra!“

Dupa biografia se dechiamá o poesia: „Pre
ruinele Ulpiei Traine (de Lepadatu) prin Vasiliu
Popu. Indemanatarea oratorelui si espresiunea via
a sentimentelor se remunera indata de catra as-
cultatori patrunci de placere, prin aplause entu-
siastice.

Dupa acésta unu altu teneru „Moise Toma“
vorbi despre folosulu limbei pentru omenime si de-
spre pretiulu ei pentru unu poporu; tenerulu prin
disertatiunea sa asemenea casiuá placere mare, si
cu destingere facura impresiuni placute in animi
asertiunile, prin cari exprimé pretiulu limbei pentru
unu poporu dicundu: „Si déca strabuunii nostri lo-
viti de atatea rele ar' fi scadiutu din credinti'a loru,
si ar' fi uitatu de limba, mai ecististearu óre stra-
nepoti de ai lui Romulu pre pamentulu Daciei lui
Traianu? mai potérei privi astadi o ginte alésa
intre Dunare, Carpati, Tis'a si Marea négra? mai
audisaru prin sinulu acestoru codrii doine cu accente
dulci, mai dulci decatu cele din sinulu Apeniniloru
si mai potere-ai salutá pre teritoriulu acest'a voi-
nici cu frunte lata, cu animi de Horati, si fetitie
frumosiele cu animi de romane?! Ah! ba nu, in-
tre Carpati si Istru nu ai afliá romani, decatu nu-
mai in mormente, si printre codrii si pre campuri
in locu de doine romanesci, ai audí numai tipete
de spirite nelinistite si plangutórie, cari ar' bla-
stamá pre geniulu peritiunei si ar' defaimá slabi-
tiunea omului!“

In fine se ivi inca unu teneru „Atanasie Tu-
ducescu“ si dechiamandu o poesia a sa originala
„Erá o nópte mare“ asemenea secerá complacerea
si aplausele tuturor.

Corulu vocalu si instrumentalu ocupá loculu
pauselor dupa fiacare dechiamatiune, si astfelu
acum accentele dulci ale violinei „sub conducerea
lui A. Campeanu“, acum armoni'a corulu vocalu
sub conducerea lui M. Ferlieviciu electrisau animele
ascultatoriloru si ii facea se erumpa in aplause.

Cu acesteia productiunea se fini, dupa care urmá
cuventulu de multumita alu d. conducatoriulu, si pu-
bliculu se reintórse ducundu cu sene suveniru dulce.

Eramu se inchiaiu cu descrierea acestei serba-
tori de pietate ne aducundu-mi aminte despre tóte,

*) Cá onor. publicu din afara se intieléga mai
bine pasagiulu acest'a insemnamu, ca in Beiusiu
suntu dóue intruniri sociale: Casin'a cetationésca si
cerculu cetationescu (Polgári Kör), in cea d'antaiu
e reprezentata tóta inteligenti'a, in a dóua cetatie-
nimea si o parte din inteligenti'a; tonulu in ambele
e maghiaru, comitetulu consta mai numai din ma-
ghari, si romanii suferu acesta rusine!

cate s'au intemplat si cari, dorere! se intempla adese ori pre la noi, eramu se ufu, dicu, se vorbescu si despre anime retacite in asemanare cu cele pie, despre nescari nemernici prepaymentu, cari asia suntu de sarbedi la sufletu, incatu necum se se intereséze de cause nationale, nu se intereséza nici chiaru de aceia, dela a caroru gratia au primitu buna starea loru presenta. Se afla pre aici multe paseri de acestea rele, dar' de asta data numai pre unulu cauta se lu amintescu, lasandui pre ceialalti se i mustre conscientia loru propria.

Este unu pribegitu „D. Jancsi“; dlui a emigratu, dorere! din nefericit'a Transilvania, si si afla aici la noi scutul si adepostirea sub aripile bunului Vulcanu, si pre la curtea din Beiusiu si castigà o stare buna, inse Vulcanu a moritu! si acela, pre care densulu l'a ocrotitu, l'a datu de multu uitarei.

Si necum vocea altoru cause de interesu romanismului se póta patrunde la anim'a lui, dar' nici vocea campanei nu lu póte induplecà nici odata se asiste la serbarea suveniru gratiosului seu ocrotitoriu, de si in totu anulu a fostu invitat, fia spre mustrea conscientiei.

Incheiu dara cu rele dorindu cele bune! — X.

Dela diet'a Ungariei.

(Cá urmare.)

Simonyi, dep. din opozitiune resonéza, ca nu se póta grigia nici pentru drépta impartire a greutatiloru, pentruca comisiunile in caus'a contributiuniloru s'au ingrigitu mai multu de interesele partiteloru, decatu de ale tieriei; apoi sistemulu de crutiare cu marirea si crescerea speseloru nu se potriveste; pentru institutiune nu se face nemica; drumurile suntu cu totulu defundate, incatu stamtu mai reu, decatu sub absolutismu, care in 14 ani dela 1852—1866 totusi a claditu **606 miluri** de drumuri de tiéra, pentru cari se dederu numai 30 milióne si conservarea loru pe anu costà 2,047.000 fl.

Regimulu ungurescu de trei ani a claditu numai **10 miluri** de drumuri nóue cu spese enorme de **8,400.000?!** apoi drumurile cele vechi suntu parasite, in starea cea mai ticalósa. Totu asia e si cu canalizarea, pentru care suntu pusi in bugetu 600 mii fl. pe anu, dar' e dauna de totu banulu, cari iuse s'au spendatu nu pe canalisari, ci pentru beneficia locale; si acum dauna esundarei Tisei ne va costà milióne. Cine le va depura aceste?! Stamtu, repete, cu multu mai reu decatu sub domnirea absolutismului. Spese infricosiate! Regimulu centralu costa cu 34 milióne mai multu cá sub Bach, pe candu regimulu constitutionale ar' trebui se fia neasemanatu mai eftinu. In fine face propunere de conclusu asia:

„Luandu in consideratiune procederea de pana acum a regimului in privint'a administrarei baniloru statului, prin care finantiele statului au caditu intr'o stare deplorabila, camer'a se pronuncie, ca mai multu nu se unesce cu interesele tieriei, cá se se concreda ministeriului presentu si pe mai incolo administrarea averei statului, din care cauza nu primesce proiectulu de bugetu adusu inainte.“ (Aplause mari in stang'a estrema.)

Ivánka ar' vré se audia si politic'a esterna, elu se declara pentru programulu minoritatii din Vien'a. Delegatiunii se se dè instructiune, ca nu votamtu nici unu cruceriu pentru marin'a belica, pana nu voru pune si recunósce si bandiera maghiara; apoi se se impucineze armat'a regulata si acolo in bugetulu comunu se se faca parsimonia (economia) propune se se imputerésca si se se desvólte milit'a nationala, cá se se impucineze armat'a regulata. —

In siedinti'a din **17** dupa curente si dupa respunsuri la interpelatiuni in caus'a drumuriloru de feru catra Fiume si Nyiregyház-Ungvár, pentru cari se apromitu proiecte de lege, raspunde presedintele ministeriului conte Iuliu Andrásy la interpelatiunea facuta de deputatulu Colomanu Tisza in obiectulu confiniloru militare intr'o cuventare lunga, din care scotemu pasagele cele de interesu in urmatóriele:

Andrásy prim. min. ad. raspunde la interpelatiunea lui Tisza in caus'a confiniloru militari, ca scrisórea de mana pré inalta in caus'a acésta (despre desfacerea graduata a regimenteloru) s'a indreptatu nu numai catra densulu cá pres. min. ung., ci si la pres. cislaitanu. La negotiarile de invoieála in caus'a acésta s'a luatú privintia si la eventual'a **anec sare** a confiniloru militari catra Ungari'a, fiinduca pentru casulu acesta se aflá necesariu a se face o modifcare in cifr'a quotei si a contingentu-

lui militariu. Fiinduca acum a intratu casulu acesta, trebuia despre acésta se se incunoscintieze oficialmente min. presiedinti ai ambeloru teritórie (dualistice), pentruca se se póta preliminar pertractarile corespundiatórie. La intrebarea din interpelatiunea lui Tisza, ca de ce nu e contrasemnata scrisórea de mana pré inalta si de catra min. presied. ung., oserba Andrásy, ca la min. comunu de resbelu Kuhn mersera dóue scrisori de mana pré inalta, una din motulu propriu alu regelui, prin urmare nesupusa la contrasemnatura, cealalta a fostu contrasemnata.

Privitoriu la a trei'a intrebatiune, déca vrea regimulu a face vreo propunere inaintea camerei in privint'a confiniloru militari, declara Andrásy, cumca regimulu nu afla nici unu motivu la acésta, totusi vré se-si declara parerile sale in acestu obiectu:

Min. e convinsu, ca locuitorii confiniloru militari incetu cu incetulu voru vedé, ca dispujetiunile facute suntu in folosulu loru. Cestiunea vendiarei paduriloru din confinele militare tiene incordate animele, cu tóte acestea procederea leala a regimului in caus'a acésta da respectiviloru deplina **garantia**. —

Iritatiunile se nascu pretutindeni, unde se trece dintr'o stare a lucrului cunoscuta in alta necunoscuta si acestu casu are locu si in confinele militare. Ér' candu locuitorii confiniloru militari se voru convinge cu timpu, ca contributiunea loru nu s'a redicatu, dar' relatiunile loru industriali voru luá o stramutare mai favorabile; candu se voru convinge, **ca nu vremu a atinge nici unu dreptu castigatu de ei pana astadi (!)**, cumca nici o dispujetiune nu va periclitá nationalitatea loru(?), pentruca ei mergu la Croati'a, cumca drepturile loru constitutionali voru se se mai estinda: atunci e convinsu, ca nu numai voru fi multumiti cu dispujetiunile defpte acuma, ci voru intinde mana voioása si pentru esecutarea loru (aplaude din tóte partile).

Andrásy se insiela in credint'a lui si a liberei sale dispujetiuni, pentruca granitarii nu voru a se increde tóneloru si afarei cu cale a nimeni. Ei vré se nu se faca nemica de ei fara ei si vré acésta susu si tare cu totii cati se afla granitari, armati dela Orsióv'a si Mehadi'a in susu pana la marea adriatica, pe unu teritoriu din Banatu, Vovodin'a, Slavoni'a si Croati'a de 547 miliaria austriace patrate cu unu milionu si vr'o 200.000 locuitoru, cari se afla si regulati in 14 regimente de granitari si cicaicarii din cerculu asia numitu, intre cari se afla si unu regimentu curatu romanescu si dóue amestecate; unu poporu cá acesta nevrendu a se increde in afarea cu cale a nimeni, vré si vré cá dispujetiunile de nobis sine nobis se se faca numai cu scientia si invoieála loru, cá se nu o patiesca cu instrainarea muntiloru si a paduriloru posedate, cum au patitu-o fóstele regimente in Ardélu. Déca Andrásy va midiu loci si pretins'a acésta cointelegere in diet'a séu adunarea granitariiloru, atunci credemu, ca se va poté finí cu multumire acésta cauza, inse strun'a acésta nu o atinge Andrásy, cu tóte, ca e cea mai delicata si mai susceptibile de pulsu. —

Colomanu Tisza se declara multumitu cu respunsulu despre confinari, numai catu -si arata parerea, cá, ce se va face, se se faca iute, pentru cá animele in graniti'a militaria se se linistésca. Ér' catu privesce la scrisorile regesci dice, ca form'a le-a fostu eronata, pentruca se putea opiná, ca ministrii vreau ei singuri a decide despre integritatea Ungariei, apoi ministrulu nu trebuia se concéda unu documentu privitoriu la Ungari'a fara de contrasemnatur'a sa. Andrásy asiguréza, ca in scurtu se voru face pasii necesari; déca pana acum nu s'au facutu, vin'a n'a fostu a regimului, ci a impregiariloru. Camer'a primesce spre sciintia acestu respunsu.

Mai raspunde min. Andrásy si la interp. lui Ūrményi despre dídirea de casarme, ca afla a fi necesaria pentru incungiurarea certeloru cu poporimea si pentru indamanarea la esercitarea recutiloru, si se concede la privati a didi casarme, cari voru primi naiemulu si pentru timpulu, candu nu se voru folosi pe catuva timpu.

La ordinea dilei vine continuarea desbaterei gen. despre bugetu.

Mariassy, din stang'a estrema declara, ca bugetulu e fórte reu si nedreptu, ca-ce darea de paymentu e fórte apasatória, cu tóte aceste cele 191 mil. trebuie se se scótiá or' de unde, asia se se primésca de base la desbatere.

Iuliu Schwarz face o paralela spre a dovédí apasatória incarcare a bugetului. Dupa o statistica francesa, dice, vine in Ungari'a pe capu unu venitu

anuale de 285 franci; contributiunile suntu 20 franci pe capu. Asta relatiune e cea mai nefavoritória din tóte tierile Europei; preste acésta se mai pretinde 50/0 pe spese neproductive. List'a civila de 3,600.000 e mai mare, decatu intregulu bugetu alu min. de justitia si de dóue ori pe catu alu celui de instructiune, ce ér' nu se mai afla nici intr'unu statu. Desarmandu Ungari'a ar' poté economisá, inse atunci e de lipsa alta politica; pana candu se procede mana in mana cu Papa si cu Sultanulu, trebuie neaperatu se stamtu pe petioru de resbelu. —

In siedinti'a din **18** totu cam asia se procede. Se caiescu de apasarea contributiuniloru si in fine totu primescu bugetulu de base.

Albertu Németh dupa o vorbire satirico-sarcastica se apuca de ministri si dice, ca suntu ómeni avuti si totu tragu salaria infricosiate, d. e. candu intrá contele Andrásy in sala, indatu lu apostrofá, cá de ecsemplu, dicundu, ca are 20.000 salariu si 12.000 adausu, cu tóte, ca n'are lipsa de ele, dar' totu le trage. Andrásy ei raspunde, ca candu s'a restauratu ministeriulu, pe basea din 48 presiedintele de min., adica contele Battyáni avea salariu pe luna 2000 si 2000 adausu in argentu, pe anu 48.000 fl., elu inse dupa impregiarile de astadi a reieptatu cifr'a aceea si a primitu numai 22 mii. Elu nu e Rothschild, se póta traí fara salariu si altulu dupa elu, póte, ca si mai pucinu ar' poté, ér' catu pentru oficiu, déca nu s'ar tiené de usulu constitutionalu, n'ar mai fi in loculu acesta; fiinduca, dupa acestu usu, min. trebuie se remana in postu numai pana candu cade. —

In desbaterea speciale s'a si primitu pentru presidiulu min. 125.000; si fondulu de dispujetiune pentru elu 120.000. Buna portiune. —

— Mai. Sa imperates'a si regin'a a sositu din Itali'a prin trenulu separatu alu calei de sudu in Bud'a, unde fu primita de catra ministri si comandantu cu vivate in 20 Ian. —

— Metropolitulu serbescu Samuil Masirevicz a repausatu in Carlovicz in 19 Ian. in etate de 67 ani, pe cari pana la congresulu de daunadi ii sacrificase pentru natiunea sa serba; cu desfacearea congresului inse in contra vointiei natiunei -si contrase displacerea partitei nationale din cauza, ca tienú cu suprematistii in contra ei. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Dupa o lupta neincetata intre diurnalele partitei regimului si ale celei cadute dela potere mai in urma, se continua o lupta neescorabile. Acum cetimu in „Romanulu“, ca s'ar fi facutu o coalitiune intre princ. Ioane Ghica si d. N. Ionescu si partisani. Nu scimu cu ce scopu, inse unde se facu coalitiune de partite intr'o tiéra, acolo trebuie se fia la midiu locu unu principiu, o necesitate urgenta, or' unu periculu comunu, pentru care se facu abnegarile. —

— „Traianu“ publica unu apelu alu junimei romane din Vien'a indreptatu catra toti junii academici dela tóte universitatile Europei, prin urmare si catra cei din Romani'a, provocandu-i a aderá cu totii la o serbatória nationale pe 15/27 Augustu in Bucovin'a la manastirea Putnei, improvizandu totuodata si unu congresu de studentii romani, depunendu cu totii in semnu de pietate pe momentulu lui Stefanu unu presentu consacrativu, unu feliu de urna antica romana de argintu cu o inscriptiune in onórea eroului Romaniloru.

— **Comitetulu centralu** pentru cumperarea de arme. Districtulu Romanati. Sumele cu care a contribuitu comunele din fiacare plasa, si voturile consiliiloru rurale si urbane:

	Lei	par.
Plas'a Ocolu, 20 comune	5270	19
Aceleasi comune au votatu sum'a	6414	20
Plas'a Balt'a, 21 comune	4136	39
Aceleasi comune au votatu sum'a	6188	6
Plas'a Oltu de diosu, 13 comune	7291	27
Aceleasi comune au votatu sum'a	540	
Plas'a Oltetiulu, 19 comune	6512	11
Aceleasi comune au votatu sum'a	1310	12
Plas'a Oltu de susu, 20 comune	8505	17
Aceleasi comune au votatu sum'a	5352	31
Din Caracalu 7 suburbii	3878	8
Primari'a Caracalu a votatu sum'a	2700	
Dupa list'a Nr. 2420	2910	

Totalu: 61.000 30

Vice-presiedinte: N. Manolescu.
Secretariu: Pr. Gr. Muscelénu.

„Rom.“

„La question des Israelites en Roumanie.“ Paris, Librairie A. Frank, 67. Rue Richelieu, 1869.

(Capetu.)

Jidovii nascuti in Romani'a de tata si de mama — nascuti si acestia totu aici — intru nimicu nu diferu de jidovii de origine straina goniti in Romani'a: cum suntu unii suntu si ceilalti, aceleasi idiome bizare, acelasi feliu de vietuire, aceleasi moravuri barbare, aceleasi necuratiania ingalata, aceleasi aplecare la viclenia, de a minti, de a insielá, de a exploata si a jefui pe altulu, intr'unu curentu, suntu aceiasi ómeni si cu moral'a si cu fisiculu. Asia dara pentru ce esceptiune unor'a, candu de feliu nu diferu de altii in reportulu individualitatii loru? O asemenea mesur'a esceptionata, de si la vedere se arata cá marginitoria, curata amagire, va fi reu primita de opini'a publica; jidovimea, cealalta va avé ocaziune de nóue turburari si pretensii, indata ce voru vedé de noui cetateni, consangeni ai loru, incependu a se bucura de drepturile civile si politice, acordate numai celora. — Éca si alta finetia jidovésca!

III. S'a propusu a se acordá marginitu numai jidoviloru plinitatea de drepturi civile, anumitu dreptulu de a posede proprietati rurale, pe care o lege fundamentala a locului le a refusatu seriosu pana astadi. Catu din parte-ne, nu putem a plaudá, pe catu meritá acea curatienia de anima, acea agerime si petrunderé de minte de a dictá acea lege, ce supera pe jidovi; ca-ci numai ea a scapatu Romani'a de a nu se ingiti cu totulu de elementulu jidovescu, numai ea a pusu stavila jidoviloru de a nu se face proprietari si de nemiscatorie prin tíera. De s'ar desfiintá astadi acea lege, tóte capitalurile disponibile ale 400.000 jidovi, astadi infipti in Romani'a, s'ar reduce in proprietati fonciere, ér' romanii in eloti (iobagi, sclavi) in propriulu loru pamentu.

A fostu vorba uneori de a se primí in Romani'a o colonisatie de agricultori germani pe locurile pucinu populate. De cate ori acésta idea a fostu propusa, a fostu si respinsa cu tóta viitiunea mai de tóte clasele societatiei. Nu se póte contestá, ca coloniile germane, or' pe unde s'au intradecinat, au desvoltatu agricultur'a, au imbunatatitu totulu, au respanditu spiritulu de ordine si economia, au plantatu civilizatiunea, si n'ar poté fi indoiéla, ca rezultatele n'ar fi totu acelea si in Romani'a, de s'ar face incercare*), cu tóte acestea romanii s'au multumitu mai bine se se lipsésca de acele bunatati, decatu se véda pamentulu tiei loru proprietate a unoru ómeni, cari cu tóte pretiósele calitati, ce i distingu, nu suntu decatu totu straini, si chiaru din acelu resonu se devina odata periculosu elementulu nationalu.

Acésta maniera de actiune a romaniloru e de laudatu, ca-ci e basata pe unu sentimentu de totu dreptu. Fiacare natiune -si are individualitatea sa propria, a careia conservare e mai presusu de órce alta consideratiune, e totuodata dreptulu si datori'a sa. Deci déca romanii au manifestatu o temere legitima in sujetulu unei colonii germane, ce ar' poté fi, candu tíer'a ar' deveni proprietate privata, propria a jidoviloru? Dupa conditiunile, in care se afla populati'a jidovésca, ce descriseramu, indoiéla nu mai remane, ca reform'a, de care e vorb'a, va i stergerea de proprietaria romana. Satele nu voru interdiá a avé aspectulu orasielor moldovene ce locuiescu jidovii, si tíer'a intréga in pucinu timpu va fi transformatu „in un foyer d'infection“ — unu cuibu de stirvi, séu pangarii.

IV. Cea din urma cerere, ce au propusu, este de a nu preschimbá nimica din starea lucrurilor cum se afla, si prin tóte midiulócele putin-tióse se faca a se domesticu populatiunea jidovésca.

Din acésta propunere ne pare, ar' poté esi o intrebare de cele mai imperióse: precum a sci, déca acésta stare de lucruri s'ar mai amaná, elementulu indigenu (romanii) ar' poté fi siguru de ecsistentia sa, asteptandu diu'a, candu toti jidovii voru fi demni se devina orasieni romani.

Cá se resolvemu acésta cestiune, pana la altele se nu uitamu, ca jidovii suntu catu nu se mai

*) Numai inse asia, cá se se **impartésca** in fiacare satu cate una, celu multu 2 familii, cu obligatiune de a invetia pe pamani la asemeni economii; altfelu ei inca nu suntu mai pucinu periculosi nationalitatii decatu jidani, se ve ferésca Ddiu si de lipitori. — R.

póte de pismatariti, or' candu li s'ar impune de a parasi din deprinderile barbare, séu se primésca vreo reforma, prin care s'ar asemená cu cealalta lume. Celu multu de voru fi cateva familii jidovi de Ispani'a; numai aceia, fiinduca diferu de ceilalti corelegionari ai loru, potu fi primitori de principia de civilizatiune, afara de acestu numeru fórté micu, nici morti nu i faci se-si schimbe datinele loru. Aici lasamu brosiur'a se vorbésca, care aduce suma de documente, ca nici seculii, nici epocele cele mai grele si desastróse, ce au prefacutu totulu, n'au pututu se faca pe jidovi asi modificá naturalulu séu caracteristic'a; prin urmare nu remane decatu séu din simpathia, se i suferi asia, precum suntu si se le concedi a te exploata si-a te monopolisa séu din antipatha, se fugi de densii.

Romanii, in puterea drepturiloru loru de autonomia, drepturi ce jidovii nu au de a cotropi lumea si a dispune de lucrurile altora, dupa propri'a loru placere, de densii aterna se oprésca in viitoriu nevalirea in Romani'a tuturoru jidoviloru de prin partile limitrofe, ce se mai incerca a face invasii. Cu totii scimu, ca mesuri prohibitive de felulu acesta au fostu ordonate in mai multe ronduri; agentii esecutori bine esercitati in equivocitati au sciutu bine se le esecuteze. Mai remane indoiéla de influintia jidoviloru si in ce se fi constandu curagiulu tuturoru vagabondiloru?

Jidovii de prin sate in Romani'a, o mai repetamu, suntu unu adevratu toiagu: batai'a lui Dumnedieu! Prin vendiarea cu meruntisiulu de beuturi spirituóse, specula de predilectiune a jidoviloru prin sate, aducu pe biat'a populatiune, ignorantá si neingrigiata, in stare de dobitocia; apoi, prin machinatiile loru jidovesci ajunge seraca, pana a i se luá totu ce are, si nimeni nimicu nu scie.

Unu guvern, si mai vertosu constitutionalu, e datoriu se se petrunderé de opini'a publica si se nu se arate nepasatoriu in faci'a unoru asemenea lucruri, se prevedia si se abata orice reu, mai inainte de a se face: nevalirea jidoviloru nu datéza de astadi, si reclamatiile tiei au ajunsu pana la ceru.

Amu mai avutu ocaziune se desemnamu hidosulu spectaculu ce infacisiasé proletariatulu jidanu, acea masa de jidovi vagabundi, isgoniti de pretutindenea, ce si-augasitu scaparea in Romani'a, neprindenduse de nici unu lucru producatoriu, ci numai strabatendu tíer'a si jefuind'o prin tóte midiulócele ce lenea si viclenia loru le insufla.

In tóte chipurile amu facutu se se intieléga, ca acésta stare de lucruri: jidovii pe capulu nostru, e, catu nu se mai póte, vatematória intereseloru economice si morale ale Romaniei. Apoi e cu neputintia a impune unui orcarui statulu din lume indatorire de a intretiené cu daun'a sa mii de vagabundi straini, necapatuiti de tóte midiulócele oneste spre ecsistentia, cá membru folositoriu tiei ér' nu locusta. Acésta portiune a populatiunei jidovesci s'a inmultitu pana intratu in Romani'a, incatu chiaru pentru jidovi, pentru densii a devenitu o sarcina totu atatu de apasatória, catu si pentru romanii.

Spre incetarea de discutiuni desiérte, in cestiunea jidoviloru fara capataiu si a vagabondagiului in genere, declaramu in definitivu, ca jidovii nu mai potu fi suferiti a inundá Romani'a, — ei insii voru fi respunditori pentru peccatele loru. —

Se vedemu acum, cum s'a pertractatu cestiunea jidaniloru in camer'a Romaniei catu de pre scurtu, cá se avemu cunoscintia mai completa despre starea ei. —

Parisu 15 Ianuaru. In senatu, d. Maupas, desvoltandu interpelatiunea sa asupra politiceii interióre, a disu, ca cabinetulu actualu se presenta in conditiuni atatu declare, in catu senatulu trebuie se lu sprijine. D. Maupas se marginesce in a intrebá pe guvern, care ei va fi program'a sa. D. Ollivier, respundendu, ca singurul evenimentu alu cabinetului esprime mai multu decatu tóte declaratiunile, dice: „N'amu cerutu puterea; ni s'a fostu oferitu de a aplicá ideele nóstre si amu primitu. Partitulu radicalu voiesce revolutiunea; guvernulu primésce lupt'a. Vomu representá resistintia si nici odata reactiunea, ministeriulu va aplicá cu lealitate cele dóue programe, ce membrii sei au subscrisu. Diferinti'a intre aceste dóue programe este pucinu importanta, de óre ce program'a centrului stangu nu face de catu a confirmá program'a centrului dreptu. Ministeriulu cere concursulu senatului.“

Voci. Ilu aveti. Senatululu nu va fi unu obstacolu la mersulu guvernului; se va impotrivi numai la o mergere prea rapede (vii aplause).

Senatululu a adoptatu o motiune, prin care primésce cu incredere esplicatiunile date de guvern, trecundu la ordinea dilei. — „Mon.“

Novissimu. Dómn'a Romaniloru provocá secsulu frumosu romanu la sacrificia pentru asilulu Elen'a. —

La desbaterea adresei Beust dice, ca miscarile nationali se nu se judece cu atata pesimismu. —

In Parisu e lineste. Rochefort e condamnatu la inchisória pe 6 luni si amenda de 2000 franci.

Indreptare. In col. 3 Nr. tr. colona 2 in locu de 1868 cetesce susu 1869. —

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de institutória la clasa IV de fete dela scólele normale romane gr. or. din Brasiovu, se deschide prin acésta concursu pentru reocuparea acestui postu celu multu pana la 10/22 Februaru a. c.

Institutórea la acésta clasa este salarisata pe anu cu 300 fl. v. a. si are a invetiá lucrurile de mana femeésca numai dupa prandiu, adica érn'a 2 1/2 si vér'a 4 óre, de órace inainte de prandiu elevele se instruíza in carté de catra profesori gimnasiali.

Dela institutória se cere:

Se fia nascuta romana de rel. gr. or., se aiba portare morala corespondiatória.

Se dovedésca, ca posede cunoscintiele necesarii in tóte lucrurile de mana femeiesci, nu numai in cele de lucsu, dara mai vertosu in cele de lipsa pentru ducerea unei economii solide; ca are desterritate pedagogica in tractarea cu copilele, ca cunósce celu pucinu elementele invetiáre in clasele primarie de fete si pe langa limb'a romana celu pucinu inca o limba straina, fia acést'a germana, maghiara séu franceza.

Institutória alésa va functioná, amesuratu normativelor scóleloru nóstre, anulu primu de proba.

Concurentele la acestu postu au a-si adresá petitiunile loru impreuna cu documentele recerute celu multu pana la 10/22 Februaru a. c. la subscri'a Eforia scolaria.

Brasiovu 12/24 Ianuaru 1870.

Eforia scóleloru romane centrale gr. or. din Brasiovu.

Damianu Datco m/p.,
presiedinte.

1—3

Inscientiare de licitatiune.

Veneratulu consistoriu metrop. gr. cat. din Blasiu cá ingrigitoriu supremu alu fondului de studia Basilitanu a otaritu in siedinti'a sa din 29 Decembre 1869 ecsarendarea per mai multi ani a bunului nemiscatoriu din Bucerdea granósa tienu-toriu de proprietatea fondului basilitanu. — Acestu bunu constá din 441 jug. aratoriu, 462 fenatiu, 7 jug. 4590⁰ vinea, 186 jug. pasiune, 155 jug. padure si din tóte edificiale recerute pentru economia si pentru locuintia; deci doritorii de a luá acestu bunu in arenda se insciintiéza, ca bunulu diace un'a óra departare dela Blasiu si 2 óre departe dela Aiudu, si cumca ecsarendarea se va intemplá pre calea licitatiunei private, carea se va tiené in 10 Februaru 1870 cal. nou aici in Blasiu.

Conditiiunile de ecsarendare si pana la licitatiune se potu vedé la diriginti'a bunului Basilitanu. Dela directiunea economica a bunuriloru basilitane. —

Blasiu 10 Ianuaru 1870.

T. Cipariu m/p.,
vicariu generale.

3—3

CURSURILE

la bursa in 25 Ian. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 81	cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 „ 75	„ „
London	—	—	123 „ 20	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	60 „ 40	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	70	„	40	„ „
Obligatiunile rurale ungare	72	„	40	„ „
„ „ temesiane	77	„	—	„ „
„ „ transilvane	75	„	—	„ „
„ „ croato-slav.	83	„	50	„ „
Actiile bancului	—	—	721	„ „
„ creditului	—	—	259	„ „

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Ca tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.